

FAKTA OM ULYKKER OG ANMELDELSE AF ULYKKER

Arbejdsmiljøforholdet og kravene

Ved en arbejdsulykke forstås en pludselig, uventet og skadevoldende hændelse, der sker i forbindelse med arbejdet, og som medfører personskade.

Medarbejdere skal oplyses om hvilken risiko, der er, for ulykker på arbejdspladsen.

Medarbejderne skal instrueres og oplæres, så de kan udføre arbejdet på en farefri måde.

Ulykker skal analyseres og forebygges.

Arbejdsgiveren skal snarest og inden 9 dage efter første fraværdsdag anmelde arbejdsulykker, der medfører uarbejdsdygtighed i 1 dag eller mere ud over tilskadekomstdagen, til Arbejdstilsynet.

En arbejdsulykke, der antages at kunne begrunde krav på ydelser efter loven, har arbejdsgiveren desuden pligt til at anmelde snarest muligt og senest 9 dage efter skadens indtræden til sit forsikringsselskab eller Arbejdsskadestyrelsen.

Den tilskadekomne har selv ret til at anmelde skaden til de samme instanser, hvis arbejdsgiveren ikke gør det.

Generelt er fristen for anmeldelse af arbejdsskader 1 år efter ulykken for andre end arbejdsgiveren (en frist iht. Arbejdsskadestyrelsens regler).

Ejere og brugere af maskiner og andre tekniske hjælpemidler har pligt til at anmelde ulykker, der er sket ved brug af redskabet til Arbejdstilsynet.

Dette gælder også selv om den tilskadekomne ikke er en ansat.

Anmeldepligten gælder f.eks. også ved:

- færdselsuheld, når færdslen er sket som led i et arbejde såvel for en arbejdsgiver som arbejdsgiver selv. Anmeldepligten gælder ikke ved ulykker på vej til og fra arbejde, med mindre dette indgår som en del af arbejdet, f.eks. ved kørsel fra én adresse til en anden adresse

- ulykkestilfælde, der sker om fredagen, og hvor den tilskadekomne møder om mandagen, men har været "uarbejdsdygtig" lørdag og måske søndag.

Virksomhedens arbejdsmiljøorganisation (herunder arbejdsmiljørepræsentanten) har ret til at se anmeldelsen. Arbejdsmiljøorganisationen skal bruge den i sin undersøgelse af ulykken. Ved undersøgelsen skal arbejdsmiljøorganisationen søge at finde årsagen til ulykken og søge at gennemføre løsninger, der kan hindre en gentagelse.

Arbejdsgiveren skal desuden give den tilskadekomne en kopi af anmeldelsen.

Alle har ret til at anmelde arbejdsulykker og kortvarige skadelige påvirkninger til Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen.

Ønsker skadelidte at rejse en erstatningssag, anmelder arbejdsgiveren dette til sit forsikringsselskab. Hvis arbejdsgiveren er selvforsikret eller ikke har tegnet forsikring, skal anmeldelsen ske til Arbejdsskadestyrelsen. Forinden dette sker, skal den behandlende læge, der først har behandlet skadelidte efter arbejdsulykken, udfylde en lægeerklæring på anmeldelsen.

Gode råd om tiltag og løsninger

Hvis APV og arbejdsmiljørunderinger udføres perfekt, skulle ulykker i udgangspunktet helt kunne forhindres, idet man herved havde set alle farer og forebygget dem.

Skulle en ulykke alligevel forekomme eller være lige ved at ske (nærved-ulykke), gælder det om at lære af hændelsen og forhindre, at det sker igen.

God analyse af ulykker og nærved-ulykker

Start med at få fuldstændig hold på, hvad der skete, og find herefter ud af, hvorfor det kunne ske.

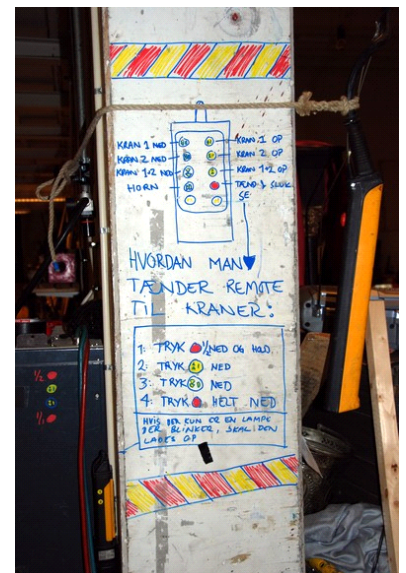
Led efter de bagvedliggende årsager – så bliver løsningerne bedre.

F.eks. er en scenetekniker ikke nødvendigvis kluntet, hvis hun falder i et depot, hvor pladsen er trang på grund af mange emner, der er anbragt på gulvet.

I stedet mangler der måske en skriftlig regel om, at depotet skal være ryddeligt, og at der ikke må placeres emner ude på gulvet.

Det kan også være, at denne regel var besluttet, men ikke blev overholdt, enten fordi personen ikke kendte reglen eller var ligeglad.

Hver af årsagerne kræver forskellige løsninger, som kan medvirke til at forebygge en gentagelse. – Hvis årsagsanalysen ender med, at det blot var fordi sceneteknikeren var kluntet, eller at ulykken var et hændeligt uheld, vil det blot være et spørgsmål om tid, før en lignende ulykke sker igen.

God instruktion, oplæring og tilsyn

En væsentlig faktor mhp. forebyggelse er, om alle medarbejdere har tilstrækkelig viden om det arbejde, de skal udføre, - også i forhold til sundhed og sikkerhed.

Så det skal afklares, om alle har fået den nødvendige instruktion og oplæring, og om de rent faktisk bruger denne viden i deres arbejde.

Anvend kun særlig uddannet personale til de mest risikable områder, - f.eks. betjening af drejescener og anvendelse af flyvetræk.

Læs mere om ulykkesforebyggelse på <http://www.forebygulykker.dk> og på EASY

Særlige fokusområder for artister og sceneteknikere

Artister:

Vær særlig opmærksom på farerne for at falde eller støde ind i kanter, skarpe genstande mv., når man bevæger sig fra den oplyste scene til de mørkere arealer udenfor scenen. Øjet har svært ved at se på grund af forskellen i belysningsstyrke. Sørg for godt orienteringslys, fjern eller afdæk skarpe kanter og anvend f.eks. selvlysende markeringstape. Læg måtter hen over løse ledninger eller afdæk dem med tape.

Pas ligeledes på lemme/huller i gulvet, trappetrin, farlige "døre" på bagscenen, arbejde over 2 meters højde, ujævne, skrå eller glatte gulve, drejescene, mv. hvor man kan falde ned, glide, snuble eller blive klemmt.

(Se faktaarket om Fald og snublen.)

At alle sikkerhedsforanstaltninger er i orden, når der arbejdes med flyvninger (personer ophængt i et flyvetræk). - Kontravægte skal være tilpassede, tyngdepunkter i stole ligge så lavt, at stolen ikke kan tippe, at trækket er afprøvet før brug, osv.

Sceneteknikere:

Vær særlig opmærksom på ulykkesfarerne i forbindelse med rigning - læs mere her.

Fare for fald fra gallerier, snorelofter, podier, mv. - Sørg for at der er etableret gelændere, rækværk

mv. efter reglerne, at de er afprøvede og i orden.

Fare for fald i forbindelse med lemme/huller i gulvet, elevatorer, løse ledninger, ujævne og glatte gulve, mv. (se faktaark om [Fald og snublen](#)).

Pas på at der ikke ligger ting, som f.eks. værktøj, der kan falde ned fra store højder. Hold i det hele taget udpræget orden, så der ikke ligger noget og flyder, og at ting ikke kan vælte.

Alle kraner, taljer og andre hejseredskaber skal anmeldes, prøvebelastes og efterses i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse om hejseredskaber og spil. Man må ikke kunne få fingre mv. i klemme i bevægelige dele.

Vær opmærksom på faren ved arbejde på stiger og stilladser. (Læs mere i "Arbejds miljø på teatre" og "Fald ikke ned når du skal op. - en sikker manual til din stige". Kan downloades fra www.bar-service.dk.)

Undgå farlige tunge løft. - Læs mere i Fakta om tunge løft og bæringer.

Pas på klemfare fra f.eks. drejescener. Drejescener må kun betjenes af særlig uddannet personale.

Pas på usædvanlige dekorationsdele, glas og andet brudbart materiale, hængende ting (f.eks. lysekrone), osv.

Anvend altid sikkerhedssko. Anvend hjelm, hvor det er påkrævet.

Gode links:

- BFA Service - Turismes site om forebyggelse af ulykker